

Gazeta este pe doar ori, adica: Mercurul si Sambata
Putea fi data pe septembra, adica: Mercurul Preliv-
est este pe una sau 10 f. m. c.; pe diametru
este 5 f. la latitudine Mării Negre.

Pentru tiri straine 7 f. pe unu sem. pe si anual
intregu 14 f. m. c. Se numera la tota poza
imperialesti, cum si la toti cunoscutii nostri DD. cor-
respondenti. Pentru serie „petitu” se ceru 4 cr. m.

GAZETA

BRASOVENESE.

Monarchia austriaca.

Oradea, 31. Decembrie 1853. În 29. spre 30/11. irupeau ca la vreo 20, 25 lotrii de bande armati astazi, ca ei nu agresau d'aci, anume Lazaru Jon, care se afla in stare de malataj, sora mila si crutiare intr'atatu, in catu peste vro 1000 de bani sa-si desfusse sulletulu, dupace fû despoietu de tot ce posedea: in bani 600 f. si in alte scule vro 899 f. — De la lotrii acestia se tine, cumca ei fiindu-i, artea tierei unguresei, marginisie, facu mai multe probe de rapiri sub conducerea unui jude cateneșeu, furindu-se pe sub pôlele locurilor muntose. Ce tendintia potu ne mai aiba acestea bande de lotrii nu se stie, multi dicu inse, ea potu ca suntu nesce remasitie din bandele unguresei din anul trecut, care au mirosat a timpu d'a si incepe afurisitele lotrii acum prin ~~zile~~. Pentru mai d'aprove cercetare sa si trimisu unu adjuncțu judecător din Ilia la facia lucului jesuitu spre a primi mai d'aprove informatiune despre acesta. Resultatulu investigatiunei ilu vorba impartasi de alta data. —

Aici in locul cestu demarcatu de evenimentele trecute exista multa bucuria, cumea sa facutu unu pasu etaritul pentru ajutorarea de a se inițiatia o scola de economia rurala. — Aici, data cu intielegint'a nu vomu starni din respusteri, a intinde ajtoriul cerutu prin indemnari si contribuire la scopulu acesta, vomu avé a responde inaintea tribunului viitorului. Ar' si unu lueru salutaru daca s'ar provoca si pe cale oficioasa comunitatile ca se contribue la scopulu acestu solositoriu celu pucinu, cu tragerea unui folosu si pentru lumina sa in oieptele despre care tracteza foile acese, ca asia in solidum prenumerandu la jurnalulu acesta, sa i servisea si spre lumina si spre scopulu atinsu de asi pregati o eale mai rationara la starea sa agricola ce cere o reforma neamanavera.

A. T.

Blașiu, 27. Decembrie. In cele ce se impartsa despre morțea monacelui Ambrosiu Elekesi, se strecoră o erore; fiindca cinulu acesta nu se afla stinsu cu mórtea lui. Pater Albani, parocul fostu in Alba Julia, e urmatorul reposatului, ceea ce se desereșca de indreptare.

O lipsa neincunguravera ni sa implinitu prin bunatatea in guvern. Instrumentele fiscale, voi a dice, ca cele mai multe le avem a mana, si din colectiuni minerare inca vomu si provediti. Ne lipsește acum numai institutiunea in limbi straine, francea si italiana si imbogatirea biblioteciei cu produse literarie romenesci, precum si institutiunea in artea musicii vocale, instrumentare si in desemnul, care vedem ca pela tota gimnasiile romano catolice se afla introduse, de si ca studiu straordinariu. Multu speram, ca vomu si respectati si in defectul acesta din partea valtei stapaniri, celu pucinu in masura in care se vedu provediti gimnasile romano — catolice. Noi sintim cu durere si acestu defektu inse speram ca dupa o fiesca representatiune in oieptulu acesta ilu vom vedea suplinita din fundul studielor romano — catolice, de unde ne esteplam si definitiv a imbunatatire a platii profesorilor gimnasiari, cum avu parte si gimnasiul Beiusianu.

Kremser in Moravia, 29. Decembrie. In ore de recreare, ni se renouesce dorint'a d'a capata cate unu produptu literar la mana, Estrasele ce ni le impartasesce foia ne totu nutresce aceasta dorinta. Ore cum amu puté deveni la primirea loru?)*

T.

*) Cu acesta ocazie reflectam cumea opurile essite in tierile straine, afara de cele ce se publicaseră ca se afla la libreriul d'aci Vilhelm Nemet, nu se potu capata in timpulu acesta. „Mosu Toma“ Sincal — inca nu se strecorara nici intrunu exemplariu p'aciei.

AMOREA SOLDATULUI CATRA PATRIA SA de Julius Ebersberg.

In secolul nostru nemica nu se glorifica mai multu si mai tare decat patriotismul; despre nimica nu se plange, despre nimica nu se suspina mai multu, decat cum se face acesta despre patriotismul, de care avem aata lipsa, pecatu e de mare defecptul lui intre minune de egoisti. — Aratantine forta patriotismu o națiune gloriosa, o patria inflorita, o fericire nu individuala, dupa cum se cumpancesc fericirile de cei grosolani in abundanti'a d'a ave singuru ce manca, sau, si cu ce se imbraca, ci o fericire morală unde din fericirea totalui ca dintr'o mare se derivă ap'a cea recoritóre a isvorilor particulari; nici istoria nu poate face ~~z~~ acest'a — Ebersberg inseala multu patriotismu in Austria si insufla si mai multu in soldatii si cei tineri candu dice: „Ce a distinsu chiaru acum mai vertosu pe Austria decat patriotismul? Totusi in ce sta elu? In ce alta de casu intr'o mare alipire catra patria sa, catra legile, institutiunile ei si mai vertosu catra regentele seu. Pote si statul catu de mare e totusi numai o singura familia a carei parti cununate deve sa se iubesca si sa se ajutore intre sine. Totalu nu poate susta forta de partile lui, si aceste parti nici o data nu potu fi fericite, daca fotulu nu e in fericirea sa. — Patriotismul se inalta pe grade deosebite pana la culme dupa cum cere elu mai mare abnegare de sine si jertfa.“ Artistulu lucra in singurata arteariului seu; literatorulu la ostentórea candela de nopte isi storice madu'a pentru se latiasca lumii lumin'a; negotiatorulu alerga drumurile si marile pentru bogatii din care ei cere patriotismul jertfa, avutulu jertfesce din abundanti'a sa multu, seraculu pe catu ei da man'a, toti la olalta tiessu fericirea; soldatulu inse face mai multu, cace elu se jertfesce pentru toti, la elu e culmea patriotismului, supremul gradul vertutei si al marii omenesci, cace in elu se presupune unu spiritu, ce forta frica, patima si egoismu se aventa peste totu ce e omenescu, imbracioséza totulu cu caldura uitanduse pe sine, calca pe pericol, pe cerbicele mortii, nemica cunoscere mai maretu decat onórea, datoria, si nemica pretiuesce mai pucinu decat vietiasi. Si neamicii si barbarii onóreaza acesta abnegare. — Tota pera, cetati se derima, tieri se'nghitu — dar' patriotii de totu feliulu nu moru niciodata. Posteritatea ii cunoscere dupa seculi mai bine decat contemporanii. Si cu dreptu, cace ei fura totudeuna aceia care aperara drepturile omenitatiei si ale spiritului, neinvonatia in contra silei, acum rupsa catenele sclaviei, acumu rapira sabia din man'a tiranului si custodéa santian'a legilor si vat'ra patriei. Patriotismul e suslul eroismului, forta elu n'are pretiu nici o faptă splendida. Patriotismul ilu predica natura si Filosofia; asta prin arguminte, ceea prin simtimente nobile. Fera se lupta pentru culeusidul seu, pomulu isama pamentulu seu si omulu tiene, ca nicaiure nu susura ap'a isvorilor mai placuto, nicaiure nu mirosu florile mai dulce, si soarele nicaiure nu lumina mai stralucosu, decat in patria loru. Cersitoriulu gema dupa patriasi, si slavulu isi simtiesce mai usioare catusele patriei sale. Selbateculu gronlandezu, — locitorii Alpilor, — si Otahaitulu nusi potu intipui vietia fericie, candu leoru rapi cineva patria; si totusi acestia au numai simtimentul, dar' nu si adeveratulu conceptu de patria. —

Patria! Ce vorba estinsa! Proprietate, aperare, securitate, lege, lipsa, comoditate, campi, locuinta, inventiuni, arte, cumania, amicitia, uniformitate de naravuri si de eugete, cultura, relege, scurtu totu, totu ce dorim si de ce avem lipsa, cuprinde vorba patria.

Avem inse vocabularul ger. romanu, care pelunga pretiulu de 4 f. se poate primi, si Brosiur'a Reuniunei cu 1 f. m. c. in folosulu fondului. —

R.

Si a apăra, a mantui patria sa, o! ce cașetă mare! — Patria e în periculu! Si numai unu echo sa resuna prin campi și numai o față ocupă pe națiune. Tote celelalte patimi asurădiesc. Buiu, sânge, vieti a pentru patria și prince e parola cea mare a tuțuitorului civilor, infamia astăpta pe nefericita codire și pe rusinatoarea egosimul. — Cu astfelul de icone patrandietore se adresează țăranița Ebersberg catre junulu armat, și apoi procede la desfășurarea purtarei lui facia cu superiorii și semenii sei, și la latirea spiritului communalu, adaugându suferintele unui armat jude s. a. —

Скъртъ дедчере историкъ а траптателоръ днкеите ѝ привінда Прінчіпатълъ Щреі ромънешти.

(Капетъ.)

Ка тóте ачестеа позија ачесторъ Прінцъ пътънтені ера днкъ пехотържъ, фиindăkъ пътъреа лоръ фъкъндăсce фъръ штіреа Ръсіе, ачестъ пътере се афла днкъ ѝ пефъделецере къ Порта. Конвенциа дела Акерман а фостъ хотържъ а днкъка пефъвріле амъндэроръ днпперъділоръ. Ап 1826 с'а адъогатъ ла ачестъ конвенцие впъ актъ деосевітъ пътъне сеама Прінчіпателоръ. Квприндеяа лві есте ачеста:

„Прінцъ moldo-romъні съ се алéгъ де ачі днainte de боіеръ, днітре чеі маі тарі днітре джнші; domnia лоръ ва фі пе шеіпте апі, трекъндă сорокълъ ачеста, воръ пътъ іаръ а се алéгъ; Прінцъ пъ се воръ пътъ скоте декътъ пентръ о віпъ доведіть de амъндóз кврділ; пътърълъ Бешлілоръ саѣ алъ Търчи-лоръ оржнділъ пентръ апърареа локгіторілоръ днппротіва алторъ търчі каре үтврълъ ѩп царъ ѩп требі de негодъ, ва рътъпнаа днпъ квтълъ а фостъ днпактіа incsprekci; трібутълъ ші алте дърі пе сеама Порді се іартъ пе дої апі, іартъ днпъ сорокълъ ачеста съ се үтврълъ прічіна ачеста днпъ квприндеяа Хаті-шеріфълъ din 1802; днпъ че се воръ скоте апровізіонъріле требівічбсе пентръ Портъ, цёра ва фі словодъ а'ші віnde профіптале пътънтулъ сълъ ші таньфантеле сале, днпъ квтълъ ва воі, ші ѩпі ва вені маі біне; Прінцълъ пъ ва пътъ nedenci пе боіеръ фъръ о віпъ доведіть, ші днпр'ачеста ва үтма днпъ веіле обічеіръ але пътънтулъ; ѩп сефіршілъ Прінцълъ дніпревілъ къ боіеръ ва ківзіл тіж-лобе пентръ а реформа ші а днпевітълі стареа църі; кътъ пъ се квпринде къ decisgash're днпр'ачестъ актъ деосевітъ, се воръ үтма днпъ Хаті-шеріфълъ din 1802 ші алте траптате днкеите маі 'nainte днпtre Rъsia ші Портъ.“

Пачеа каре а үрматъ днпъ конвенциа дела Акерман п'а ці-пътъ твлъ. Ап үтма траптатълъ днкеиетъ ла Лондра ѩп 6. Іюніе 1827 днпгре Енглітера, Франца ші Rъsia пентръ требіле Гре-чіе, каре се афла днкъ ѩп incsprekci, флота търческъ ші ен-пітепъ се пітічіръ ла Наварінъ ѩп 28. Іюніе але ачеліаш апі, de флотеле впітъ але челоръ треі пътері каре аж іскълітъ траптатълъ. Атакі Сълтапълъ а декларатъ, къ сокотеніе de десфіпдате тóте траптателе че Порта а днкеiestъ пътъ атакі къ ачесте пътері, ші ѩп 8. Дечембръ 1827, прінтр'впъ Хаті-шеріфъ adressesatъ кътре тої Пашіл днпперъдій, а кіематъ пе тої Мъслятіанъ ла арте, атакіндă не Rъsia къ деосевітъ днпвіповъціръ. Квртса дела Пе-тересъръ, прівіндă ачестъ пъблікаціе а Порді ка о деклараціе de ресбоівъ, алергъ ші ea la арте.

Ап апвілъ 1827 армата ръсескъ, съв команда Фелдмар-шалълъ Контеле Вітгенштайнъ, а трекътъ Прѣтълъ ші ла днчен-тълъ лві Маі а інтратъ ѩп Ромъніa. La апрапіеа арматеі днпперътешти, Прінцълъ Грігоріс Гіка се ретрасе de cinc la віада пріватъ. Контеле Паленъ лві фрждулъ облѣдіръ, ѩп квалітате de презідентъ аж амъндэроръ Прінчіпателоръ каре фръ квпріце тілітъреште.

Четъціе Брыла, Шіврію, Търнъ ші Кале, че ера квірінс de търчі, се днппресъръ пътъ de кътъ de трапеле днпперътешти, ѩп време че піште ловіръ парціале днпtre търчі ші днпtre кор-пмл de окзапаie din Ромъніa тікъ, каре с'а днкъ днккоронатъ дн-графъ къ фртобса ісъжіндъ а үнепралълъ Геістаръ ла Былештъ, аиъра амъндóз капітале Прінчіпатълъ, Краюа ші Бъккрешті de пъстіре, de фокъ ші de шафвръ. Ап апвілъ днітълъ операціе кампаніе се іспръвіръ къ лзареа Варні каре есте вна, зікъндă аша, din порділе Константінополълъ. Ап алъ doilea апі, днпъ вірвіцеле челе стрълчіте але арматеі днпперътешти, съв команда Фелдмарешалълъ Дівічі, ачестъ din үтма трекъ Балкані ші ѩп 20. Августъ 1829 інтръ ѩп Adrіanopolе, a дба капіталъ а днпперъдій Отомане. Константінополълъ ера пеапъратъ ші ста ѩп вінца вірвіторълъ. Амбасадоръ пътерілоръ стреіне акредітациі ла Портъ ѩпі днптревіпдаръ тіжлочіреа лоръ. Deckizъндăсce него-діаші, с'а днкеиетъ траптатъ de паче ла Adrіanopolе днпtre Rъsia ші Порта отоманъ ѩп 2. Сентембръ 1829.

Трапеле ромънешти алкътвіте de волонтіръ ші de Handvр, ші каре с'а днкактъ днпдатъ днпъ веніреа ръшілоръ. лзаръ о-

парте днсешінать ла фртобселе вірвіце че ле аж реівртатъ трап-пеле днпперътешти днкколо de Олтъ ші пеасте Dвпъре. Атвтъ оғідеръ кътъ ші солдатъ роітълі днпдръ ла маі пілте пріме-жхрі добадъ de веднспілъптаре, de квражъ ші днхъ de св-пнре.

Артіклълъ 5-леа алъ траптатълъ din Adrіanopolе есте хо-тържълъ пътъ пентръ інтересеа Прінчіпателоръ moldo-ромънешти. Квприндеяа ачесті артіклъ есте ачеста:

„Rъsia ѩп днпперътѣ Порді Ромъніa. Прінчіпатълъ се ва-вкъра de тóте фртобсіле ші прівіеа че се днкактіеізъ пе траптате днкеиетъ маі 'nainte днпtre Портъ ші Rъsia. Ва ача о adminіstrаціе падіоналъ пеатжрнатъ ші ва авеа словозеніа пе-годвлъ десъвжрітъ.“

Актълъ адъогатъ ла артіклълъ 5-леа din траптатъ квпрінде kondіціілъ днпперътѣ, а кърора пресквтаре есте ачеста:

„Прінцъ се воръ алеа днпъ кінлълъ артълъ ла актълъ део-себітъ алъ траптатълъ дела Акерман. Прінцъ воръ domni de актълъ днainte пе віадъ афаръ пътълъ къндă днсвши се воръ ле-пнда саѣ се воръ скоте пентръ віпъ превъзите пріп маі съсъ по-тепітълъ актъ деосевітъ. Прінцъ воръ кжртві словодъ тóте тре-віле din лъвітъръ але църіе, фър' а пътъ днсь а се атінге de фртобсіле че с'а асігвратъ ачесторъ Прінчішate пріп траптате ші Хаті-шеріфе: пічі воръ фі тървіраціи днк адіністрація лоръ пріп врео порділъ днппротівітѣ ла ачесте фртобсі. Порта се дн-даторезъ а прівіеа ка командації Търчи-лоръ марцинаа Dвпър-рій съ респектезе прівіеа че се днфранеze de opіche пъвъліре пе пътънтулъ сълъ. Тóте остробе ле de пе партеа стънгъ а Dвпърій се воръ сокоті ка о парте днптріпать къ пътънтулъ ромънескъ. Матка Dвпърій ва фі хотарвілъ Прінчіпатълъ деснре Търчиа. Порта се воръ таї цініе піці впъл локъ днптрітъ не пътън-тулъ църій, пъ ва съфері ка врезніл търкъ съ се ашезе пе партеа стънгъ а Dвпърій, ші днк Прінчіпатъ пъ се воръ пріпмі de кътъ пегвіеторъ каре воръ авеа фермане. Четъціе днене марцинаа Dвпърій се воръ днръма фър' а се маі pezidi вре одатъ. Гъ-бернілъ църій ва ашеза лінії санітаре ші карантіне d'алвінглъ Dвпърій ші опі vnde ва чере требівіца. Пентръ сложка каранті-нелоръ, паза хотарелоръ ші цінереа вхпей оржндовілъ din тóть цара, се ва організа о тілідіе днпъ требівіца църій. Прінчіп-атълъ ва фі сквтітъ пентръ totd'авна de a da пентръ Константі-нopolе саѣ четъціе тървінаше вхкate ші алте провізії, оі ші керестеа, преквтъ ші de opіche алкъфелъ de апгара. Спре а се деспігві вістієрия днпперътѣскъ, пентръ ачестъ днптрігъ лъсаре а днппріоръ сале, Прінчіпатълъ ва фі даторъ, афаръ de трі-тълъ апвілъ, днпъ квпріндеяа Хаті-шеріфълъ дела 1802, а пльті о сътъ de вані ѩп кінлъ de ръсплітіре. Осевітъ de ачеста, ла фіекаре ре'ноіре de domnie, ла днптътпаре de морте, ленъдаре саѣ скоте, ва фі даторе цара а пльті днпалтей Порді о сътъ потрівітъ къ трібутълъ апвілъ. Локгіторъ църій се воръ вхкъра de о днптрігъ словозеніе а негодълъ къ профіптале ші таньфантеле пътънтулъ; воръ пльті словодъ пе Dвпъріе къ васеле лоръ, ші воръ пътъ а се пегвіеторі ѩп тóте портвріле ші орашеле днпперъдіе търческъ фър' а фі съпіші ла вре о асвріре. Порта іартъ Прінчіпатълъ трібутълъ пе дої апі, din zioa ѩп каре трапеле ресенші воръ дешерта Прінчіпатълъ. Порта се днппаторезъ а днп-търі регламентълъ адіністратівъ че с'а алкътвітъ ші каре de актълъ днainte требіве съ сложескъ de темеів пентръ адіністра-ція din лъвітъръ а църій, преквтъ ачелъ регламентъ пъ се ва атінге de фртобсіле днпалтей Порді.“

Дела ачестъ траптатъ о еръ повът с'а deckis de пентръ Прін-чіпатълъ ромънескъ. Ера впъ таре пасъ de а'лъ лъса стънтулъ ка съші dea o организаціе політікъ. Трібутълъ de o реформъ цепералъ ера de твлъ време сімдітъ афѣнкъ, ші тоді de обінте o dopia. Векеа адіністраціе, фіндă грешітъ ѩп тóте рътвріле сале, ажкесе а фі впъ ісвръ пеіспрътълъ de непорочіръ. Не-а-пърата требівіцъ ші днпалтеле кваетърі але кврді Rъsie, ѩп прі-чіпата днкактіе пе ачеста, аж гръбтъ формареа впії комітетъ, ка съ кінзіаскъ тіжлоче спре а днптрідаке днппріпітълі ѩп Статъ ші de a ре-организа адіністрація. Ачестъ комітетъ алкътвітъ de боіеръ с'а апвікітъ de ачестъ лвікъ ѩп дбъ ржндові. Атінгеміатъ пе in-струкціїle minіsterілъ днпперътѣскъ, комітетълъ а алкътвітъ впъ проіектъ de констітутіе, каре, съв тілъ модестъ de регламентъ органікъ, съпвіндѣссе маі тързіш ла апроваціа амъндэроръ кврділъоръ съзеранъ ші протектріцъ, с'а ревізатъ de o adвпаре естрап-ордінаръ алкътвітъ de днпалтълъ клеръ, de депітатълъ погледі ші аж жадецилоръ. ші стржисъ къ таре солемнітате ла Міроноліа din Бъккрешті ѩп 10. Мартіе 1831, спре а да реформе чеі повът консфінціеа падіоналъ. Ачестъ регламентъ, каре с'а прі-мітъ маі днптрегъ къ тóте челе 9 капете але сале, с'а фъкътъ ле-ле фундаменталъ а Статълъ.

Гъбернілъ провізоріз ръсескъ алъ Прінчіпатълъ се днделет-ні къ таре днппріжіро а десволта пнпереа ѩп лвікъре а регу-ламентълъ ѩп требівіе адіністраціе din лъвітъръ. Ачестъ гъбернілъ пксе тóте сіліпделе спре а хвіра непорочіріле къ каре ресбоівълъ

а требвітві пеапъратв съ фнгрезієзе цара, ші каре се фнкбрз таі сімітіре дектві бртвріле ресбоівлі: о іарпь аспръ, чітма, фб- штета ші епізоотіа се гртвтвір de одатв ка съ фактъ вістії. Ачеста віл кв сімъ а фоств фнсърчіпареа чеа греа а цеперал- мі Кіселефь, презідентвлі Прінчіпателорв, каре се фнделетпічі, дн кврсвлі 1830, 1831, 1832 ші 1833, а вірп кв стъ- рвріле пеедічіле че а фнтвтпінатв дн фнпіліпіреа фнсърчіпврі сале філандропіче.

Дарвь тонентвлі пеимірві Прінцвлі леїтімв нв требвіа съ фнтврзіце спре а пеетлві пова есістіпв політікъ а Ромъніе. Александр Гіка че се траце днітр'о фаміліе віке, din каре Ро- тніа а пеимірватв 8 Воівож, ші фрателе Прінцвлі Григорі Гіка каре фнсесе Domnă фнінгде де фнпсвлі, а фоств кіематв ма- трнв прін воїнца кврдіморв пртектрів ші схерань. Ачесть пеимірві с'а конфінцітв де дарвь ші гвбернвлі провісорів а фнч- татв спре а фаче локъ гвбернвлі падіональ.

Таріфа чеа поль австріакъ.

Таріфа де вѣмі, каре еші дн 5. Дечемвріе 1853 ші се фн- мінція дела 1. Іанварів есте а дна дн кврсв де треї апі. Лтвіа пегвторескъ квноште, квтв осевіре есте фнтре таріфа чеа віке прохітів (онрітврі) ші фнтре чеа din паете кв треї апі, прін каре інтрареа впні с'єтв таріа де артіклі ера фнлеснітв пр- квтв нв таі фнсесе піні одатв. Кв атвтв ва пріві пегвдегорвлі ші мессеріенвлі таі кв пльчере ла таріфа фнфіпідатв дела 1. Іан. 1854 паете. Фнндіктв конкврінца локвіторіорв тонархіе а- стріаче дн танквтіліві ші фаврікате кв алте зері ші таі вк- тосв кв Англіа, Франца, Церманіа, Пресіа, Белгів, Елеведіа есте престе тъсврт таре, de ачеса дн таріфа чеа таі поў с'а фн- гріжітв, ка атвтв продвітеле крпде, din каре есі танквтіліві ші фаврікате, квтв ші кіарв танквтілівіе ші фаврікате а-стріаче съ фіе пе квтв се пітв таі вшорате, челеа de віма інтрірі, честеа de віма, ешітвлі. Дечі вѣміле пентрв пеі de totv фе- лікъ, пентрв пчбстъ, поташь ші содъ, ферв пеівкратв, інв, къ- лепъ, лепнв de вѣміле, скордъ, вѣмівакъ ші олеіврі парте с'а- штерсв кв товвлі, парте с'а тікшоратв de totv; асеменеа с'а фнтрпплатв ші кв de але тъкврій. Пе танквтілівіе ші фав- рікате de десетвре de тотв пласа, пе стіклірі, танквтіліві de пеі ші алді таі твлі артіклі de indvстрів с'а десфіпідатв кв товвлі віма de еспортв. Престе ачеста се таі фнтродвсерв ші алте фнлеснітв таріа ла танквлареа вѣмірі прін. дрігвторіе de вімі, пентрка дн віторв съ ліпсескъ атвта пееде de тімів- ла ачеса.

Din ачесте фнсемітві скврте фнкъ се пітв квноште, кв таріфа чеа поў а-стріакъ се ароніе фбртв твлі de система че се пеимінте а комерчівлі ліверв; каре дн алте квтвда зері domnia таі de твлі апі. Чітіторвлі фнсъ ва паете ляа фнкредінцаре ші таі ванъ квнгітінфін фнсані таріфа ші петре- кіндю din артіклі дн артіклі, пентрка съ се пітврнв нв de пітв de фнлеснітв фнквтіе пегвдегорвлі ші indvстрів прін ачесть ленівріе поў.

Ші оре декъ не ліпгъ тіте ачесте фнлеснітв че пеічедв пентрв комерчівлі ші indvстрів din поі таріфъ поі фнкъ товвлі нв амд фі дн старе de a дніні конкврінца кв стрілі, чітв ва таі пірта віва ла ачесте рѣ? Фнръ фндоіель пеимі поі фншіне. Тіте фнлеснітвіе фнквтіе прін лені не фолосескъ пітвікъ, декъ поі нв ле пріченемв пе ачеса, декъ нв с'єтвітв ачеса ші істей де- ствлі, пентрка съ ле тімів дніроче поі фншіне дн фолосескъ постэр.

Есте впні адеверв нінгітв ші днірітв прін ші de есеміле, кв фнръ інсітітвіе ванъ de крдітв, фнръ інбліе фбртв віне дн- токміте пентрв пегвдегорві ші мессеріені тінерв ші фнръ ізвіреа de асодіре таі твлі ла впні скопъ, ла о фнтрепрінде, спекъ. Фаврікъ, фнайтареа ші фнавдіріеа падіональ есте впні лвкв престе пітвікъ. Ноі de тіте ачесте тіжлочे пеаньратв червте пентрка съ ажкінштв ла скопъ нв воітв а шіті пітвікъ; поі кре- demv кв комерчівлі се пітв пірта фнръ капіталв, фнръ квно- штіцеле червте, фнръ реглам ші кіарв фнръ інвоколе; поі пе афлінв дн тріста рѣтъчіре de a крде, кв фачетв minv, декъ дараверіле постэр de впні асіе се с'єтв атвтв de с'єтв, квтв се с'єтв дараверіле алторв пегвдегорві ші мессеріені din зері стріліе товвлі de класа постэр днітр'о сентънів с'єтв твлі о лені; поі трацевтв тіте тардалеле (лінгвітвріе) de танквтіліві ші фав- рікате стріліе, ла каре дн ачеса зері нв се таі вітв пітвікъ ші не фнкінвітв кв ачеса а фаче кв фаврікъ таріа, кврорв авіа ле азірътв de пітві.

Міка Саксонів кв 1,600,000 локвіторі аре 539 школе фбртв више пеимі пентрв tіnepimca de пегвдегорві ші мессеріені; кіндю дн тонархіа а-стріакъ престе товвлі нв с'єтв атвтва, іарп дн Бугаріа ші Трансіланіа есте впні лвкв таре de спріетв, декъ

квтаре пегвдегорв аш ажкісв ка с'єтв ціпв ші квтв впні гртв- тікъ. — Днтре асеменеа фнтрепрінде, пеимі кв атвтв фнвід- тврікъ ші фнръ пітв о реглам пегвдегорескъ, поітв гвбернів фаче оріче фнлеснітв комерчівлі ші indvстрів, квтв ачестеа товвлі нв ворв пріnde стратв пе ла поі. Се штікъ стрілій фнкъ ватв жокъ de поі, пе mindv товвлі комерчівлі постэр пеимі комерчівлі de десъгарі, афліндв кв с'єтвітв омені греі de капъ ші ліпсіді de спірітвлі днтрепрінде. Ноі dinkontръ амд афлатв товвліdea, кв токма спірітвлі нв пе ліпсеште, кв атвтв фнсъ с'єтвітв таі с'єрачі de штіпців ші пітві de п'єрві скълчіете, каре фнкъ пеимі прін церіле постре фнкъ афлі адъпоствлі.

Дечі декъ фнадеверв воітв ші допітв а пе фолосі de лі- вралітатеа таріфей челеі поі, съ пе фнтрілівтві алтвтврі, съ фнтрепрінде комерчівлі indvстрів кв алтв штіпців ші кв алтв тіжлоче, пентркъ челеа че фнтревінцарвтв пеів вактв пе стаі товвлі ашев віне ка ші впні жупе въносі хвінішора впні въ- ієандрв de 12 anі.

Tîrâ romanescă și Moldavia.

Букрепшті, 25. Дечемврі (6. Іанварів). Буклетівлі оффіциал аре ачестеа:

Квтре Еселенц. Са D. віче-президентв алд Сфатвлі admini- стратівв естраординарв Халчінскі.

Приіmindv demicijile date de Длорв Логофетв фрептвді Ioan Manv ші Ioan Бібескъ, птмескъ дн калітате de тъбларі аі Сфа- твлі administratіv estraordіnarp, pe Длві Логофетв дн фрептвді Ioan Слѣтіеану, шефв алд департаментвлі кредитії, ші пе Длві постелнік Ioan Александр Філіпескъ, шефв алд Секретаріатвлі Статвлі.

Длві віче-президентв алд Сфатвлі administratіv estraordіnarp ва фаче квноште ачесте dіcnozії фіеквріа din пресіеле персона, пофтіндвле а інтра фндані de фнкціїе фнсвіште de- партаментвлі респектів, че лі се фнкредінцэв.

(Орнелазъ іскълітвра Еселенціе Сале Пленіпотентвлі комі- сарв Бадберг.)

Апбл 1853, Дечемврі 20, Букрепшті.

Cronica straina.

ТВРЧІА. Konstantinopolie. Дн үртвраре фнчеркврі de революціоне скорнітв de квтвр де попіма тврческъ фнкъ квіталь, с'є- грятвть фнсъ прін десволтаре de п'єтереа арматв се скрів din 22. Дечемврі үртвроре: Проплесеівіле конференцелорв дела Віена аш decamvіtв твлів нв партіта de ресбоів че віса ла десровіреа Кавказвлі (din тъпіле Rscie) ші ла реоквпареа тв- тврорв зерілорв асіатіче квтв ле пердвсерв тврчій дн кврсвлі тімпврілорв. Дн үртвраре ачестора фнламалі ші Софталій (чета теомоілорв тврчі каре есте фбртв пеіврісв) се фнтржтарв прін ачеста престе тъсврь. Софталій се впнів дн чете ші фнблла дела о тошів п'єтв ла алта, фнжвра пе хоцеалі (протопопії) че- тарі, карій аш с'єскрісв квтв врв паче, іарп пе попорв дн ві- кітма ка съ се опнпв ла планвлі челв въпівторв алд Dіплома- ціеі ші алд миністрілорв. Ачеса шерссрь ла Шеіхвлі Ісламъ (канвлі лені, Мареле Мвфті) ші претісерв ка фнвоіеліе de паче съ се ревоче фндані ші съ се порте ресбоів. De аколо шерссрь ла впні миністрій ші апнте ла Ріфаатв Паша ші ла Ха- лілв Паша, карій амъндоі с'єтв ртв възду пентркъ воіескъ па- чеа. Мареле Мвфті фндані trіmіce ла Слтапвлі, ка съі арате старе лвкврілорв. Черереса фнламалілорв ші а Софталілорв с'єпа, ка чіпч тіністрій ші апнте Ріфаатв, Халіл, Феті Ахмет, Асіф, ші — фнсвіш Rewidv Паша съ се скрів фндані din поствліе лорв. Се крде, кв пе революціонарв іаіш п'єсв ла каме впні din тіністрій карій се днів de партіта ресбоівлі ші таі вжртосв Piza Паша, кврвіа п'єтв плаче а фнпврді п'єтереа ка Rewidv Паша.

Надішахвлі (Слтапвлі) квтв фндані de тої тіністрій съі Палатв, unde се афла ші Барагаі d'Лієрв, солвл францозескъ. Ачеста фндані ші фнбле пе Слтапвлі кв флотв ші арматв францозескъ, декъ квтв с'арв чеа се с'єгрята революціоне дн Стамблв (Konstantinopolie), афьогенвд, кв пеимі ароніеа флотеі впніе ва фі de ажкісв, ка съ фнфріче пе революціонарв. Слтапвлі дн респінсе, кв елв п'аре требвіндв de ажкірів дн Слтапвлі. Солвл францозескъ ста торцішв, ка Rewidv Паша съ пропнп фнблеіреа лві ла тіністрій; ачестіа фнсъ ера тої de п'єтереа Слтапвлі. Солвл Англіеі фн таі кв тінте, квтв нв фнкъ таі твлів, декътв квтв треї фретате спре а апъра ла врео требвіндв пе с'єдії енглесі. Дн кврсвлі зілі ліпштеа нв се таі тврврв. Сераскірв Паша стете дн тіністрів de ресбоів, фнръ ка съ десфншівре о п'єтере тілітарв ші таі таре. Патролеле нв фн-

серъ вънѣтвіе, пічі крештії батжокорії
и тѣда не Сераскіерълъ Мехемедъ Али, —
лордъ ши трече de челъ таї популаръ. —

— Din кътвялъ ресбоівлъ сосескѣ пра пъдне штірі ла Константинополе. — Боіерімеа din Цера Георгія нѣ вреа съ єсъ din пеітралітатеа са ка съ апвче арте пентра Рѣсія, къчі джнса зіче къ се спксе се de бѣпъ воіе Рѣсіеі ші къ дн пвтереа днвоіелій днкеіете нѣ потѣ фі сіміці а лва парте ла ресбоі. Се маі спкне, къ Селімѣ Паша ар фі бѣтвѣ пе риші ла Фа шѣ (къндѣ?), ѿръ Ахметѣ Паша іаѣ рѣспінсѣ 6 тилврі маі днлвъптръ дела Карсѣ, днпъ каре с'ар фі трасѣ дн квартіреле de іерпъ. Деспре бѣтъ-міле пе каре ле чітірѣмѣ de атътета опі din рапортѣ русенії, вълетіпеле тѣрчешті спкпъ пътнай атъта, къ възъндѣ комъндантълъ тѣрческѣ каре бѣтета четатеа Акічка, къткъ іерпа є дн спінare, се лъсѣ de а о маі бате ші днлі трасе оствшітета регулатъ дн квартіре, ѿръ челеі перегллате дн деде дрѣтвялъ пе ла каселе ші ціпвтвріле лорѣ; атѣпчі риші се арпкаръ аскпра ачестеіа (къ-поскѣтъ съб пътне de Баші Бозкюѣ) ші о атакаръ; ачеста се днпѣ фортѣ біне ла днченпѣтѣ, днпъ ачеса днпсъ се decisiрѣ ші атѣпчі свфері стрікъчвпъ тарі дела риші, прекътѣ ші пагвзе дн арте ші твпіївне, ѿръ аноі се днсе пе акась. —

МЯНТЕНЕГРЬ. Петръ Петровічъ впївзлѣ Пріпц. Данілѣ din
презнь къ 2 сенаторі, Мартіновічъ ші Кѣка Фбръ фпвінії къ
вреаѣ се сапе съв троплѣ Пріпцулѣ, de ачеа Фбръ есіалї din
Царъ ші deкѣрацї de проскріш, (лібері ка насереа), въпѣнѣ-
лісе аверіле пе сама кассеі падіонале. Еї Фвїръ ла Катаро ші
факѣ опуссіїпе лп Мянетенегръ къ лпфлбінца са.

ФРАНЦА. Наріс. Зігрпамвлъ сесіюфічіалъ „Патріа“ зіче: „Нічі одатъ ня неамѣ дїndoітъ, квмъ Франца, каре а лятъ ла тѣнь парола отенітъції ші а кълкательоръ траптате дїп какса ре-серітєнъ ла тімплъ потрівітъ ва лва о пъсетвръ хотържтобре, демпъ де Франца.

Мъчелърія на Синопе, каре пътai ѣп тріста periodъ а істориепi византіне ѣши пoтe афла пърекea, а продвсъ ѣп тoтъ Европа впѣх ехо кътплitъ de дреросъ. Ачеаа diktézъ пацівніоръ чївілісате о нѣкъ пъсетъръ шi пoвe облігаціонъ.“

— А л т е ш т i р i . С e т a i l a в ъ т ъ а т ъ п ъ o д a t ъ p r i m a l
N a m e r ъ a l ъ z i v r a n k l a d i n e c t i m p ъ — ш i a w a , f r a n z b e r n d i d i n
e l ъ d e c s t y r a ' e v e n i m i t e l o r ъ ч e ф u k o r d ъ a c t s z i E u r o p a ф u t r e g ъ ,
b o m ъ b e d ъ , к ъ a p u l ъ a c h e s t a a f o s t ъ u n ъ a n ъ ф u z a r i ъ , p l i n ъ d e
f i o r i , d e c p e r a n c e , d e n i e d e c i d e r i ъ , u n ъ a n ъ p e n t r a O p i e n t ъ f o r t ъ^o
f a t a l ъ ; p e n t r a o k c i d e n t ъ a m e n i n g u t o r ъ ; u n ъ a n ъ ч e ф u c h e p ъ k a
c p e r a n c u d e n a c h m i l e n a r i e l a u n ъ ш i f i n i ф u n r o e d e c t ъ p u e
l a a l c i i . ф u k ъ g a c t o r e a t o t ъ n ъ e r e c o l v a t ъ , o p i c o n t u l ъ p o l i -
t i k ъ с e k r a c h e s t e d e n o r i t o t ъ t a i l g r o n i ш i t a i l a m e n i n g u t o r ъ^o
d i l O p i e n t ъ d e k t ъ p o t e p r e k a l k l a c h e v a . —

— Дев'я штіріле повіссімє Ресія ші а після дн тішкаре тутъ артата; да Деяньре се тотъ маі adavше п'ятервль трупеморъ, ші се паре къ се аштерне патъ да впъ ресбоїв колопікалъ европіко-асиатікъ ші днітре Англія ші Ресія, чіне штіе къ че реакціоне ші естіндере. — Англія се веде amenінцать дн Indії ші атакать да бзба еі, да рестріжнереа пегоувлю съвъ челві лъдітв дн Түрчія че deve се пътімѣскъ, дасть ва лъса ка Ресія се днікалече къ простенівпіле ші рівріца са аснора Шордії; се веде amenінцать ші дн інсльеле сале Іоніче, Фіндѣкъ гречій лакръ Фъръ днічетаре пе схвтъ тъпъ, ка съ трагъ пе копаціоналї съ din інслье да сине ші съ днітре къ Гречія чеа че о днічеркаръ еі ші маі апъ, днісь Фъръ ресхлтатъ. (Греквлъ днісь туте не чеаркъ, пептръ къ елд е челвъ din тъв попоръ лъпгъ Түрчія, каре кріде маі твлтъ дн війторвлъ съвъ ші de e ші зтілітъ, днівінсль пе деснеръ къ тъпне поте фі еаръшл ліберъ, чі лакръ ші се неагльп дн підежді къ аїнпзндѣ Түрчія елд е сінгіръ пе каре сітцвлъ націоналъ ші копштінца de сине дн ва статорі дн Фрпітреа челорлаите попоръ minorenre?) ші Англія ну се поте дн тъка пічі къ tendінцеле гречешті. Marea негръ се оквпъ de флотеле дніпрезнате, есте рестріпг лібера коръбіере а Ресієї дніврвлъ портвріморъ ръсешті, чеа че Ресія н'о с'о сфері. Да пропхсечвпіле de паче, къ туте къ Порта с'ар афла гата съвъ кон-

дідіоні а негодія, тисе попітєа Тұркіеі ші фанатістілік чөлөн-
флъкъратъ алъ тъсълтапілоръ, ны ва а шті de паче.
Алкейемдік даръ анылъ кі копіеңтірі чо ле воръ веріфіка тім-
піт ші прімъверіе.

Жої дп 19. Дечетбрє сосі о скрісбрє dela Сераскірвлѣ ѣ Kiocѣ, каре кітьмъ не kondвкъторвлѣ партітей констітѹціопале валикіче din 1848 дп тóтъ івдала ла Константіополе, ші Вінер сосі алть скрісбрє dela Решідѣ Паша пріп впѣ тътарѣ каре ѣ тедіа кълъторіа лвї Еліадѣ ші і пвсе съб dіспѣсечнє о паїе чиста дп портвлѣ de аколо, ка съ порпёскъ кв еа кътръ Мітілен ші de аічі ла Константіополе. Ексцепералвлѣ Телѣ ѣ къ фі кітьматѣ. Дп комітіва лвї Еліадѣ, се афлѣ ші фоствлѣ dip. de карантіпъ валахікъ Cozima. Фамілія лвї Еліадѣ ва се зрізеза днпѣ елѣ. Чине штіе че ва търквлѣ кв пашії ачештія. Дествлѣ къ апвлѣ се дпкеіе кв контінвареа ресбоївлї дп тóтъ фбріа са поте къ апвлѣ війторів ва фі маї порокосѣ ѣ птрѣ аплапареа di-феріпделорѣ, ѣ птре Портъ ші Rѣsia, чеea че съ аштептъ dela інфлгіпда пттерілорѣ европене ші чеea че o dopeскѣ тої івбіто-рї de паче.

Ш т і р і м а і н о ъ.

(Данъ депеше телеграфиче ші днпъ алте ісвбръ). № 26
Дечембре днкъ пз се штіа пітікъ деспре інтареа флотелорд
вліте дн Marea негръ; дінконтръ дела Букрещті се скріе, ке
ачеа інтаре ера квоскватъ аколо дн 8. Іанварів (27. Дечембре).
Nota din ұртъ а чөлорд діо пштері маріне аңсепе Франца ші
Англія пропусъ Түрчіе кз тóтъ серіосітатеа пз есте токта
нота de дъльтъ а конференціе din Biena, чи ачеенш се аръті
модіфікатъ се ё адікъ скітватъ дн зделе пшптрі. Ачеа потъ кз-
прінде квратъ ачесте пшптрі: Rscia съ пързескъ маі днтыа
Прінципателе ротънешті (ва съ зікъ тóтъ історія ве же din вара
тректъ). Пóрта съ фіе апъратъ днтръ стъпніреа тутроръ це-
рілоръ сале. Din контръ Пóрта днкъ съ дндеңтълеле дрептеле
претенсіоні але Rscie; не ачестеа днсь ле воръ супнє челе-
лалте пштері ла зпѣ есаменъ се ё черчетаре маі deanропе. Пóрта
съ пшблічे егаітатеа дрептълоръ пептв крештіні ші апът-
търтъріа крештілоръ съ фіе прійтітъ de ғзпъ дн фада лециі ші
де кътъ жаңдекъторі. Лібертате реіециісъ съ се гарантезе пеп-
тв крештіні de тóте лециі. Крештіні съ іа парте маі дерегъ-
торіи політіче але орашелоръ ші съ аівъ дрептърі егаіе кз ло-
квітірій түрчі. Ачестеа дрептърі воръ фі кезжигіті de кътъ тóтъ
чинчі пштеріле челе марі, іаръ Rscia съ пз аівъ пічі зпѣ дрептъ
маі маре дн прівінца ачеста декътъ ай челеалте патръ. — Аче-
сте темеірі de паче фасеръ прійтіт de кътъ Dіванъ ші Сл-
танъ прекътъ се штіе; Софталій днсь ші о парте din миністрій
пз воіръ але прійті пшті пептвркъ квсетвлі лоръ мерце маі де
парте, ка адікъ Түрчіа съ се батъ кз Rscia пшпъ къндъ ар пшті
иля дела ачеста днкъ ші церіле пердяте маі de тұлтъ.

— Дела Дыпъре деспре бѣтѣ че с'арѣ фи джътплатѣ да Каракалѣ, Калафатѣ шї пе ла Тѣрпѣ джъосѣ читітѣ шї пої твлте, чи джкъ пы пътетѣ креде тай нимкѣ ділтржселе.

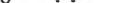
— Аттератвлѣ Николае пъ врѣ а шті пімікѣ de nota Bie-
нен, чи Апартѣ тереѣ.

— Свѣдія провокатъ de Рѣсіа ка съ се алиезе къ джнса
декіаръ нейтралітате стржпсъ. Аптр'ачеа джнса джкъ се артмѣтъ

— Аци ехие таре: 4п 6. Іап. аврэль ера ла Biena $22\frac{1}{2}$ ші
23. арштутылг $17\frac{1}{2}$ %. — Кз ачесте філіпъ ап. 1853.

Kspcszile ja fspca in 6. Japsanis k n clas amea:

 Къ пътервлѣ ачеста дпчетѣзъ трімітереа Газетей ла чеї че п'аѣ препътератѣ
по архівѣ вітторіх.

Тоъл одатъ се факе ависане за приступенътие де препхментухнне дин №иј 97 ии 100

Се конфідтвітъ ла інфіндареа зпей пікіле агріколе ка ла зпъ тонгментъ, фъкъндвшъ datoria зпълъ фіекареле de на-
тріотъ адевъратъ. —

Boindš чіпева а коптівідеосеі пътai пептръ скопвлъ ачеста, Pedakцівnea ва прімі ші асемене коптівікте ші де ва алътгра, ла дареа сокотелі, дыпъ сымъ ші пътеле жертфіторілоръ, ла коптіпцептвлъ din венітвлъ Газетеі.